

УДК 346.659

I.В. Малина, юрисконсульт відділу
юридичного забезпечення Головного
управління МВС України в місті Києві

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Розглянуто відповідальність за порушення інформаційного законодавства в контексті взаємозв'язку із соціальними аспектами та її змістовими складовими. Також в статті зроблені відповідні висновки щодо відповідальності за порушення інформаційного законодавства.

Ключові слова: юридична відповідальність, відповідальність органів державної влади, забезпечення інформаційних прав та обов'язків, соціальна сутність адміністративної, кримінальної відповідальності.

Рассмотрены ответственность за нарушение информационного законодательства в контексте взаимосвязи с социальными аспектами и ее смысловыми составляющими. Также в статье сделаны соответствующие выводы относительно ответственности за нарушение информационного законодательства.

Ключевые слова: юридическая ответственность, ответственность органов государственного правления, саморегулирование, обеспечение информационных прав и обязательств, социальная сущность административной, криминальной ответственности.

Considered responsible for violations of information legislation in the context of the relationship with social aspects and their semantic components. Also, the article made appropriate findings of liability for breach of information legislation.

Key words: amenability, state authorities' responsibility, autoregulation, support of information rights and duties, social nature of administrative, crime liability.

Актуальність теми. Відповідно до вимог статті 17 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу [1].

Таким чином, захист інформаційної безпеки є складною системою відносин, що містить цілий комплекс векторів державної політики і зумовлена специфікою об'єктів інформаційної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Сучасний перехід України до інформаційного суспільства обумовлює необхідність захищати всіма доступними юридичними засобами і правовими інститутами право громадян на інформацію.

Ураховуючи швидкоплинність змін в інформаційній них відносин, мусимо констатувати, що проблеми протидії правопорушенням у сучасній інформаційній сфері потребують нових підходів до їх визначення.

Оскільки відносини, які виникають в інформаційній сфері мають універсальний характер, всі галузі, не тільки інформаційне, авторське, патентне і право інтелектуальної власності, але і кримінальне, цивільне, екологічне, сімейне і житлове, трудове, господарське право прямо або побічно повинні передбачати захист від можливості заховання, спотворення або неправомірного використання інформації, з метою належного захисту політичних, економічних, культурних та інших інтересів громадян.

На сьогодні необхідно з'ясувати проблеми інформаційної безпеки і перспективи захисту інформаційних відносин в інформаційному суспільстві, та визначити особливості відповідальності за порушення інформаційних прав. Також, дослідження інфор-

маційної відповідальності є вивчення стану справ із застосуванням передбачених законодавством санкцій за порушення інформаційного законодавства.

Інформаційна безпека передбачає наявність певних державних інститутів і умов існування її суб'єктів, які встановленні міжнародним і вітчизняним законодавством.

При цьому є два комплекси питань, які диференціюються відповідно до природи правових норм, що становлять їх нормативно-правову базу. По-перше, це інформаційна безпека людини й суспільства, яка ґрунтуються на конституційних правах особи і вимірюється ступенем її свободи, гарантіями від втручання держави та інших осіб, а також можливостями самореалізації й самовизначення. По-друге, це інформаційна безпека держави, яка пов'язана із застосуванням обмежень, заборон та жорсткою законодавчою регламентацією, невід'ємним елементом яких є сила державного примусу [2].

У Законі України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», визначено що інформаційна безпека – це стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства й держави, при якому запобігається завдавання шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність використовуваної інформації; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване поширення, використання, порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації [3].

Основним завданням заходів з інформаційної безпеки є мінімізація шкоди через неповноту, несвоєчасність, або недостовірність інформації чи негативного інформаційного впливу через наслідки функціонування інформаційних технологій, а також несанкціоноване поширення інформації.

Оскільки держава відповідає перед людиною за свою діяльність (ст. 3 Конституції України), та можливість обмеження конституційних прав і свобод повинна бути обумовлена в законодавстві.

Сьогодні в Конституції прав прописано втричі більше, ніж обов'язків. А разом з тим, громадяні часто скаржаться на відсутність у них прав. Скоріше за все, причина цього полягає в тому, що положення Основного Закону не виконуються належним чином, тому, у суспільстві необхідно виховувати повагу до законодавства і права.

Держава не повинна втручатися у використання людиною цих прав і свобод, але зобов'язана забезпечити їх реалізацію і захист. Крім того, Конституція визначає права і свободи інших людей від посягань представників влади і посадових осіб.

Згідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Слід зазначити, що з метою побудови відкритого суспільства в Україні та сприянням громадянам у реалізації їх конституційного права на інформацію (ст. 40, 50 Конституції України), відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про інформацію» однією із гарантій права на інформацію є встановлення відповідальності за порушення законодавства про інформацію [4].

Юридична відповідальність є важливим елементом правового регулювання суспільних відносин, та полягає в цілеспрямованому впливі на поведінку індивіда за допомогою юридичних заходів, що приводить до впорядкування суспільних відносин та надання їм системності та стабільності.

За допомогою юридичної відповідальності встановлюється дієві механізми охорони та захисту суспільних інформаційних відносин від неправомірних посягань шляхом

покарання діянь, які порушують умови нормального розвитку інформаційного суспільства, суперечить інтересам держави, суспільства в цілому і окремих індивідів.

Однак, виходячи зі змісту відповідних нормативно-правових актів, особливістю юридичної відповіданості в інформаційній сфері є те, що значна кількість актів, які визначають правові підстави, гарантії та процедури доступу до інформації для її подальшого використання, містять бланкетні норми, що відсилають до інших нормативних актів.

Передбачивши відповіданість за порушення інформаційного законодавства статтею 27 Закону України «Про інформацію» визначена диспозиція правопорушень, та зазначено який саме вид відповіданості передбачено за скосення зазначених правопорушень, а саме дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповіданість згідно із законами України [4].

Відсутність санкцій, здебільшого, негативно впливає на сумлінність виконання норми, оскільки у разі відсутності нормативно-правового регулювання цього питання приходить до досить хаотичного та несистемного характеру правовідносин.

Створюючи та удосконалюючи норми відповіданості в частині порушення законодавство про інформацію, слід пам'ятати, що інформація, як об'єкт відносин поділяється не тільки на види за змістом (стаття 10 Закону України «Про інформацію»), а також за порядком доступу до інформації (стаття 20 Закону України «Про інформацію») [4].

Однак, кожен окремий випадок розпорядження інформацією є індивідуальним, і повинен оцінюватись відповідно до норм законодавства, в якому в свою чергу повинен бути передбачений чіткий механізм реалізації інформаційних правовідносин, максимально наближений до реалій.

Відповідно до норм Закону України «Про інформацію» статтею 28 передбачено, що інформація не може бути використана для закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини», та стаття 29 зазначено, що інформація з обмеженим доступом може бути поширена, якщо вона є суспільно необхідною, тобто є предметом суспільного інтересу, і право громадськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення [4].

Слід зазначити, що необхідною умовою в законодавстві є суб'єкт правовідносин, визначення об'єкту правової охорони в інформаційній сфері, порядок реалізації права на інформаційні об'єкти, права й обов'язки суб'єктів, правовий режим функціонування інформаційних технологій, категорії доступу окремих суб'єктів до певних видів інформації та межі його правового застосування.

Ряд суспільних правопорушень та відповіданість за їхнє здійснення знайшли своє відображення у Кримінальному кодексі України (далі - КК України) [5], але найбільший блок суспільних правопорушень законодавцями заладено до Кодексу України про адміністративні правопорушення [6].

У Кодексі України про адміністративні правопорушення передбачено відповіданість за вчинення адміністративних правопорушень, у тому числі й тих, що пов'язані з отриманням, використанням і зберіганням інформації.

Як вже зазначалось вище, необхідним критерієм відповіданості є суб'єкт, якийчинив правопорушення.

Суб'єктами правопорушень у сфері інформаційних відносин, за якими настає адміністративна відповіданість, є, як правило, посадові та службові особи, що мають

доступ до відповідної інформації; громадяни, які займаються підприємницькою діяльністю; працівники торгівлі, громадського харчування, сфери послуг; посадові особи підприємств, установ, організацій; суб'єкти первинного фінансового моніторингу тощо.

Суб'єктами таких правопорушень є особи, зазначені у статті 4 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції»[7].

За своєю природою згаданий превентивний механізм має на меті мінімізувати ризики виникнення конфлікту інтересів при переході службовця на іншу, не пов'язану з виконанням функцій держави роботу.

Інформаційної відповідальності влади, метою якого є вивчення стану справ із застосуванням передбачених законодавством санкцій за порушення владними особами інформаційного законодавства.

Власне, суб'єктами адміністративної відповідальності за незаконне використання інформації, що стала відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, є лише особи, які перебувають на службі (стаття 172⁸ Кодексу країни про адміністративні правопорушення)[6].

Це в свою чергу відповідальність за неналежне здійснення своїх повноважень.

Не виключається притягнення державного службовця до декількох видів відповідальності. Не застосовується одночасно тільки кримінальна і адміністративна відповідальність.

Відповідальність за адміністративні правопорушення наступає у вигляді накладення штрафу на посадових осіб.

Нині має місце невідповідність заподіяній шкоді та реаліям сьогодення штрафів, установлених Кодексом України про адміністративні правопорушення за порушення законодавства.

Таким чином, фактично нівелюється виховна та профілактична функції адміністративної відповідальності посадових осіб, котра передбачена статтею 23 Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Необхідно, щоб санкції у законодавстві сприяли підвищенню ефективності виховної функції стосовно особи, яка вчинила адміністративне правопорушення у сфері охорони інформації з обмеженим доступом, що є власністю держави, в дусі додержання нею законів України, а також запобіганню вчинення нових правопорушень як самим правопорушником, так й іншими особами.

Слід зазначити, що до адміністративної відповідальності за їх недодержання може бути притягнуто декілька посадових осіб, з врахуванням характеру і ступеня вини кожного з них.

Одним з основних чинників неефективності передбачених статтями 212², 212⁵ Кодексі України про адміністративні правопорушення санкцій, що обумовлює зазначену ситуацію, є неналежне ставлення керівництва органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій до здійснення контролю за забезпеченням охорони інформації, що є власністю держави, на підпорядкованих підприємствах, а також недбале виконання службових обов'язків посадовими особами, відповідальними за охорону інформації[6].

Окрім того, розміри штрафів, установлених статтею 212⁵, мають бути вищими, ніж штрафів, установлених статтею 212², оскільки ступінь суспільної небезпечності розголослення інформації, що є власністю держави, вищий, ніж формальне порушення законодавства про державну таємницю без настання суспільно небезпечних наслідків

(розголошення державної таємниці чи втрата її матеріальних носіїв є кримінально караними діяннями).

Наприклад, за розголошення конфіденційної інформації за власним бажанням особи, що є власністю держави передбачена кримінальна відповіальність (стаття 330 Кримінального кодексу України).

Однак вона може бути застосована тільки щодо осіб, яким ці відомості були довірені або стали відомі у зв'язку з виконанням службових обов'язків.

А стаття 212³ Кодексу України про адміністративні правопорушення поширюється і на тих, хто такі відомості розповсюджує. Тобто, не врегулювавши на законодавчому рівні питання застосування багатьох грифів секретності, влада намагається перекласти відповіальність за своє зловживання правом обмеження громадськості доступу до інформації на обділене в інформаційному плані суспільство.

У Кодексі України про адміністративні правопорушення міститься ще багато положень щодо відповіальності в разі порушення прав в інформаційній сфері, а саме статті 96, 148⁵, 163⁵, 163⁹, 163¹¹, 164, 164³, 164¹², 164¹⁴, 166⁴, 166⁹, 166¹⁰, 172⁸, 184², 186³, 188⁵, 188¹¹, 188¹⁴, 188¹⁸, 188³¹, 188³², 188³⁵, 188³⁶, 188³⁹, 188⁴⁰, 195⁵, 212², 212³, 212⁵, 212⁶ тощо.

З появою на законодавчому рівні нових законів, якими запропоновано нові правові й організаційні засади реалізації права на інформацію, у зв'язку з цим передбачена відповіальність за їх порушення.

З метою належної реалізації вимог Закону України “Про доступ до публічної інформації” від 13.01.2011 N 2939-VI, який набув чинності 09.05.2011, забезпечення прозорості та відкритості органів державного майна і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації був затверджений Порядок розгляду запитів на інформацію, які надходять на адресу державних органів, та зобов'язання забезпечити неухильне виконання Порядку[8].

Відповідно до статті 24 Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI “Про доступ до публічної інформації” відповіальність за порушення законодавства про доступ до публічної інформації несе особи, винні у вчиненні таких порушень:

- 1) ненадання відповіді на запит;
- 2) ненадання інформації на запит;
- 3) безпідставна відмова у задоволенні запиту на інформацію;
- 4) неоприлюднення інформації відповідно до статті 15 цього Закону;
- 5) надання або оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації;
- 6) несвоєчасне надання інформації;
- 7) необґрунтоване віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом;
- 8) нездійснення реєстрації документів;
- 9) навмисне приховування або знищення інформації чи документів.

Особи, на думку яких їхні права та законні інтереси порушені розпорядниками інформації, мають право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди в порядку, визначеному законом[8].

Однак, у Кодексі України про адміністративні правопорушення не передбачено відповіальність за всі діяння, що визнаються вищезазначеними Законами неправомірними, проте деякі зміни вже внесенні були.

У Кодексі України про адміністративні правопорушення встановлено, що неоприлюднення інформації, обов'язкове оприлюднення якої передбачено Законами “Про

доступ до публічної інформації" та "Про засади запобігання і протидії корупції".

Обмеження доступу до інформації або віднесення інформації до інформації з обмеженим доступом, якщо це прямо заборонено законом. Накладення штрафу на посадових осіб.

Також, звертає увагу, що відповідно до вимог статті 11 Закону України «Про доступ до публічної інформації» передбачено захист особи, яка оприлюднює інформацію.

Тобто, посадові та службові особи не підлягають юридичній відповідальності, незважаючи на порушення своїх обов'язків, за розголошення інформації про правопорушення або відомостей, що стосуються серйозної загрози здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю, якщо особа при цьому керувалася добрими намірами та мала обґрунтоване переконання, що інформація є достовірною, а також містить докази правопорушення або стосується істотної загрози здоров'ю чи безпеці громадян, довкіллю.

У разі незаконної відмови в наданні доступу до інформації має підлягати оскарженню. У Європі національні системи щодо прав доступу до офіційної інформації звичайно передбачають право на оскарження в суді рішення про відмову в доступі до інформації. Поширений і механізм адміністративного перегляду на більш високому рівні в ієрархії того органу влади, що має справу з запитами, а також можливість звернутися зі скаргою на процедурні питання до незалежних органів, як, наприклад, уповноважений парламенту.

У деяких європейських системах, наприклад, в законодавстві Великої Британії та Ірландії, для розгляду скарг на відмову отримати доступ до інформації створені спеціальні органи – бюро уповноважених у справах інформації [9].

Виникає питання відносно ставлення до деліктних диспозицій, визначених у спеціальному законодавстві, в окремих законах, що виступають за системоутворюючі щодо окремих сфер інформаційних правовідносин.

Також важливим питанням є складова національної безпеки інформаційна безпека визначена окремим родовим об'єктом кримінального права.

Оскільки, дуже часто стає реальним, коли приховання вчинення окремих суспільно небезпечних тяжких злочинів можливе через більш м'яку кваліфікацію діянь.

У зв'язку з цим, важливу роль грає кваліфікуюча характеристика злочину, на що впливає такі визначальні ознаки, як методи, засоби, способи та предмети злочинного посягання.

Появу змін у Кодексі України про адміністративні правопорушення та Кримінальному кодексі України, що встановлюють і посилюють відповідальність за:

неповідомлення або несвоєчасне повідомлення суб'єкта персональних даних про його права у зв'язку із включенням його персональних даних до бази персональних даних, мету збору цих даних та осіб, яким ці дані передаються;

неповідомлення або несвоєчасне повідомлення спеціально уповноваженою центрального органу виконавчої влади з питань захисту персональних даних про зміну відомостей, що подаються для державної реєстрації бази персональних даних;

недодержанням встановленого законодавством про захист персональних даних порядку захисту персональних даних у базі персональних даних, що призвело до незаконного доступу до них; (стаття 188³⁹);

невиконанням законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженою центральним органом виконавчої влади з питань захисту персональних даних щодо усунення порушень законодавства про захист персональних даних; (стаття 188⁴⁰);

ухилення від державної реєстрації бази персональних даних.

Зазначені закони повинні бути доповнені відповідними статтями.

Враховуючи тенденції щодо зростання рівня інформатизації, інформація та автоматизовані комп'ютерні системи, на наш погляд, можуть бути опосередкованим предметом злочинів проти громадської безпеки.

Головною характеристикою «стратегічної» інформації є спеціальний правовий режим її збору, збереження і використання, тобто режим таємності, який забезпечується силою державного примусу, яка безпосередньо пов'язана з діяльністю держави.

Ця інформація залишається «стратегічною» лише до того моменту, поки вона недоступна іншим сторонам, які віднесені до ймовірних противників.

Але вдосконалення інформаційних технологій зробило державну таємницю не абсолютною, а відносним поняттям.

Таким чином, важливим напрямом розвитку кримінального права є розширення складів злочинів, що вичиняються з використанням новітніх інформаційних технологій.

Сьогодні одним з найпоширеніших способів передачі інформації є мережевий спосіб, що використовується під час передавання інформації в електронній формі.

Отже, істотно актуалізуються дослідження питань, пов'язаних із проблемами належного забезпечення протидії правопорушенням в інформаційній сфері, особливо здійснюваних з використанням всесвітньої електронної мережі Інтернет.

Оскільки, велика кількість об'єктивних проблем притягнення винних осіб за правопорушення в інформаційній сфері пов'язана з усеохопним поширенням усіх видів інформації в електронній формі, і насамперед через мережу Інтернет, на цих проблемах варто зупинитися окремо.

Нині майже всі відносини, пов'язані зі збиранням, обробкою, передачею та іншим використанням інформації в електронній формі, не врегульовані правом, а на нормативному рівні навіть не визначені дефініції основних понять, на формально визначений основі яких має будуватися правове регулювання.

Відповідно до Міжнародної класифікації кіберзлочинів [10], вони можуть вчинятися спеціальним суб'єктом — службовою особою. Зазначений аспект кримінально-правової охорони та захисту визначено у Розділі XVII Особливої частини КК України — Злочини у сфері службової діяльності.

Окрім цього, кримінальне законодавство України передбачає відповідальність за скоєння злочинів, пов'язаних з порушеннями встановленого порядку доступу до інформації (стаття 127 КК України)

Спільним для обох видів діяльності є процес отримання інформації, а от відмінним — методи отримання такої інформації і власне види інформації, яку намагаються отримувати.

Кримінальна відповідальність державного службовця наступає за вчинення злочину, тобто діяння передбаченого Кримінальним кодексом України, який передбачає відповідальність за приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення (стаття 238 Кримінального кодексу України).

Важливим питанням на сьогодні постає визначення відповідальності за порушення норм Закону України «Про захист персональних даних», оскільки сам Закон не встановлює відповідальності за порушення законодавства в сфері захисту персональних даних[11].

Стаття 28 Закону України «Про захист персональних даних» передбачено, що порушення законодавства про захист персональних даних тягне за собою відповідальність, встановлену законом, але Закон не передбачає внесення змін ні в Кримінальний, ні в Адміністративний Кодекси України.

У проекті Закону ратифікації Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою

обробкою персональних даних та Додаткового протоколу до цієї Конвенції стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних (№ 0170 від 16.06.2010) передбачає настанову до Кабінету Міністрів України внести у тримісячний строк (з моменту набуття чинності Закону) на розгляд Верховної Ради України проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за порушення законодавства України про захист персональних даних [12].

З метою встановлення відповідальності осіб за порушення законодавства у сфері захисту інформації про особу зокрема, у частині щодо здійснення обробки персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних, оброблення даних про етнічне або расове походження, релігійні переконання, порушення вимог щодо захисту персональних даних від доступу не уповноважених на те осіб, інформування суб'єктів персональних даних про його права.

Також слід зазначити, що 1 липня 2012 року набрав чинності Закон України № 3454-VI від 2 червня 2011 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності за порушення законодавства про захист персональних даних», яким вводиться адміністративна та кримінальна відповідальність громадян, посадових осіб юридичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності за порушення законодавства у сфері захисту персональних даних [13].

Санкції застосовуються у випадку виявлення фактів порушень прав фізичної особи – суб'єкта персональних даних щодо захисту персональних даних, порушення законодавства щодо реєстрації баз персональних даних та інших вимог законодавства.

Кримінальна відповідальність за незаконне збирання, зберігання, використання, знищення, поширення конфіденційної інформації про особу або незаконну зміну такої інформації передбачає в залежності від виду та ступеня правопорушення.

Законом передбачається також посилення санкцій, якщо правопорушення було вчинено повторно протягом року або завдало істотної шкоди суб'єкту персональних даних.

Для запровадження логічно завершеної, ефективної правової регламентації адміністративної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері необхідно передбачити у чинному Кодексі України про адміністративні правопорушення розділ, який би містив правопорушення у сфері обігу інформації, а також закріпити у чинному Кодексі України про адміністративні правопорушення (або у новому Кодексі України про адміністративні проступки).

Необхідною нормою в законодавчих актах є питання про відшкодування матеріальної та моральної шкоди, а саме в разі завдання правопорушенням, що вчинено суб'єктом інформаційної діяльності, матеріальної чи моральної шкоди фізичним або юридичним особам, винні особи відшкодовують її добровільно або на підставі рішення суду.

Слід додати, що відповідно до роз'ясень, які містяться у п. 2 Постанови Пленуму Верховного СУДУ України № 4 від 31.03.1995 року «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» (далі - Постанова) можливість відшкодування такої шкоди має бути прямо передбачено нормами відповідного матеріального закону на підставі якого суд вирішує справу [14].

Однак, у цьому випадку обов'язковою умовою є доведення порушення матеріального права потерпілою особою.

Висновки. Враховуючи вищенаведене, слід зазначити, що з появою нових законодавчих актів, якими передбачено обов'язки будь-яких суб'єктів інформаційних відносин, необхідно вживати заходів для забезпечення дотримання їх, та для цього

необхідні санкції.

На сьогодні більшість законів України містять норми попереджуvalного характеру, оскільки пряма не передбачено механізму реалізації санкцій. Доцільно встановити вичерпний перелік основних видів порушень інформаційного законодавства, за які передбачена юридична відповіальність.

Важливо зазначити, що положення, пов'язані з реалізацією та захистом прав громадян у сфері кримінального законодавства, можуть і повинні бути віднесені також і до сфери юрисдикційного адміністративного законодавства.

Також, необхідно визначити конкретні санкції стосовно журналістів, які винні у скончені правопорушені в інформаційній сфері, оскільки визнаний лише склад правопорушені щодо інформації.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Офіційний вісник України. – 2010. - № 72/1 Спеціальний випуск. - Ст. 15.
2. Оніщенко Н., Сунегін С. Проблеми протидії правопорушенням в інформаційній сфері: реалії та перспективи // Віче. - № 11. - 2012.
3. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 09.01.2007 № 537-В // Офіційний вісник України. - 2007. - № 8. - Ст. 9.
4. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-XII у редакції від 10.08.2012 № 2657-12 // Верховна Рада України, Закон від 02.10.1992 № 2657-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
5. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III // Офіційний вісник України. - 2001. -№ 21. – Ст. 1.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. - № 51.
7. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 № 3206-VI // Офіційний вісник України. – 2011. - № 44. – Ст. 9.
8. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI // Офіційний вісник України. - 2011. - № 10.
9. Єдерблом Г. Коментар до Закону України «Про інформацію» / Г. Єдерблом // Свобода висловлювань і приватності. - 2003. - № 1. - С. 4-11.
10. «Конвенція про кіберзлочинність» Міжнародний документ від 23.11.2001 № 994-575 // Офіційний вісник України. - 2007. № 65. - Ст. 107.
11. Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI // Офіційний вісник України. - 2010. - № 49. - Ст. 199.
12. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних та Додаткового протоколу до цієї Конвенції стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних від 06.07.2010 № 2438-VI // Офіційний вісник України. - 2010 . - № 58. Ст. 46.
13. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповіальності за порушення законодавства про захист персональних даних» від 02.06.2011 № 3454-VI // Офіційний вісник України. - 2011. № 48. - Ст. 42.
14. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 4 від 31.03.1995 року «Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди» // Інформаційне агентство “ЛІГА:ЗАКОН”.